

سیدمصطفی هاشمی طبا

ظواهر در کشور ما قانون برای اجرا شدن، برنامه برای عملی‌نشدن، اعداد برای تشفی خاطر و امید به آینده است. در قانون‌های برنامه پیشرفت (و نه توسعه) همواره رشد هشت درصد پیش‌بینی شده و علاوه بر آنکه اصل قانون برنامه در هیچ دوره‌ای اجرا نشده، طبعاً رشد هشت درصد هم حاصل نشده است، رشد هشت درصد در تولید ناخالصی ملی.

البته مقامات مسئول که خود باید عامل این رشد باشند، دائم از عدم رشد هشت درصد شکایت دارند. مردم نمی‌دانند این مقامات از چه کسی شکایت دارند و جست‌وجوی مردم برای پیدا کردن متشاکی هم بی‌فایده است، زیرا مثل آدم‌های نامرئی دیده نمی‌شود. در عین حال رئیس‌جمهور و معاون اول ایشان می‌گویند برای رسیدن به رشد هشت درصد باید ۲۰۰ میلیارد دلار پول داشته باشیم. ظاهراً چشم به منابع «من غیر یحسب» دارند زیرا می‌دانند که درآمد ارزی ما همه صرف مخارج خورد و خوراک مردم و کمک به خروج سرمایه و ادامه فعالیت‌های قاچاقچیان می‌شود. پس به جای آنکه بگویند رشد هشت درصد حاصل نمی‌شود، می‌گویند ۲۰۰ میلیارد دلار لازم داریم، مثل اینکه به جای آنکه بگویند بحران ارزی، بحران آب و سایر بحران‌ها را داریم، واژه ناترازی را ابداع کرده‌اند و البته با وجود آنکه هنوز به تصویب فرهنگستان نرسیده، آن را به کار می‌برند.

شاید هم عدم رشد هشت درصد تولید ناخالصی ملی را با درک صحیح علمی و دلسوزی برای سرزمین ایران و آینده‌نگری عمداً انجام می‌دهند تا بقایای ایران به هر مقدار به نسل‌های آتی برسد و سرزمین خشک و خالی را تحویل آیندگان ندهند. تعجب نکنید، اینها خیلی ایران‌دوست هستند و چهارچشمی برای ایران مضطرب‌اند. می‌پرسید چرا! البته باید این مسئله روشن شود که عامل اصلی تولید ناخالصی داخلی و رشد اقتصادی ایران چیست؟ بسیار ساده باید بگوییم نفت و گاز! اگر نفت و گاز نباشد و در داخل به کار گرفته نشود و به خارجیان فروخته نشود، نه چرخ‌های کشور می‌چرخد و نه ارزی به دست می‌آید که با آن بتوانیم مواد اولیه کارخانجات را بخریم و نه قادر به خرید تجهیزات حساس نفت و گاز و صنایع معمولی و نظامی هستیم. پس نفت و گاز است که برق تولید می‌کند و کارخانجات حرکت می‌کنند، سیستم حمل‌ونقل به کمک آن عمل می‌کند، نفت چاه‌های کشاورزی را فعال می‌کند و باعث تولید کشاورزی می‌شود. حالا نگاه کنیم به اینکه با استخراج نفت و گاز شیره کشور مکیده می‌شود و هر چه بیشتر این امر صورت گیرد، کشور تهی‌تر می‌شود و سرزمین ایران شرایط زیستی خود را بیشتر از دست می‌دهد. چون هر چه تولید صنعتی و کشاورزی می‌جمله‌ن بیشتر شود، آلودگی آب و هوا و نشست زمین و شورشیدن آن و خرابی جاده‌ها و خرابی کامیون‌ها و استهلاک خودروهای درون‌سوز با تکنولوژی قدیمی بیشتر می‌شود. بنابراین مقامات دلسوز ما دریافته‌اند که افزایش تولید ناخالصی ملی مترادف افزایش تکدیگری سرزمین است بنابراین در افزایش تولید ناخالصی ملی جانب احتیاط را رعایت می‌کنند و می‌بینیم که در ناترازی برق، اول برق واحدهای تولیدی قطع می‌شود و انتصاب مدیران ناوارد در واحدهای صنعتی هم مؤید این امر است. نکته قابل ذکر که شاید هم گفته شده، آن است که نمی‌توان تولید ناخالصی ملی ایران را با کشورهای پیشرفته مقایسه کرد. تولید ناخالصی ملی ایران که با تکنولوژی قدیمی انجام می‌شود، یعنی هزینه‌های مرتب‌تر بر تولید (علاوه بر راندمان انسانی) بسیار بیشتر از کشورهای پیشرفته است و ما برای تولید صنعتی، کشاورزی یا خدمات، دو برابر یا بیشتر هزینه می‌پردازیم (عدد دو برابر دقیق نیست و کارشناسان بهتر می‌توانند عدد واقعی را بیان کنند). ما چه کار می‌کنیم؟ با سیستم

عقب‌مانده می‌خواهیم تولید کنیم و رشد هشت درصد داشته باشیم و خوشبختانه این رشد را نداریم زیرا اصل چگونگی تولید ناخالصی کشور باید اصلاح شود و عواملی که با کمترین هزینه مثل جذب توریسم می‌تواند تولید ناخالصی ملی را افزایش دهد، ارج بگذاریم و به نام جاسوسی یا آن قهر نکنیم. البته همان‌طور که در هفته‌های گذشته نمایشگاه‌هایی از ابداع و ابتکارات گذاشته شده بود و مورد تأیید و تقدیر قرار گرفت، می‌توانیم با افتخار به این دستاوردها نگاه کنیم، اما مجموعه تغییرات و پیشرفت‌های مورد نیاز کشور بسیار بیشتر از این اقدام است. نگاه کنیم که حدود ۲۰ میلیون خوددوری بر مصرف در کشور وجود دارد. کدام فناوری موجود است و نمایشگاهی می‌تواند به اصلاح آنها مبادرت کند.

پنجشنبه ۹ اسفند ۱۴۰۳
۲۸ شعبان ۱۴۴۶
۲۷ فوریه ۲۰۲۵
سال بیست‌ویکم
شماره ۵۰۶۱
۲۰ هزار تومان
۱۲ صفحه + ۱۶ صفحه ویژه‌نامه

توضیح و بوزش: شریعتی در هجوم منتقدان

«شریعتی در هجوم منتقدان» ویژه‌نامه ۱۶ صفحه‌ای است که قرار بود دیروز (چهارشنبه) همزمان با انتشار ویدئوی آن در شرق آنلاین و یوتیوب، همراه روزنامه منتشر شود که متأسفانه به دلایل فنی ممکن نشد. ضمن عذرخواهی از مخاطبان گرامی این ویژه‌نامه، ضمیمه امروز روزنامه است.

برگزیده‌ها

توافق واشنگتن و کی‌یف در آستانه نهایی شدن

زنسکی در راه واشنگتن

برنامه کلان اقتصادی دونالد ترامپ

او در حال طرح ریزی شوک ضد نیکسونی است

مصاف صدونجم پرسپولیس و استقلال، امروز در ورزشگاه آزادی برگزار می‌شود

گرما در سرما با دربی

چرا نسل Z از دیگر نسل‌ها متمایز است؟

جریان‌های نسل‌ساز قرن ۲۱

یادداشت

پرتگاه جنگ و سنت ایرانی صلح

عباس آخوندی

به تجربه آموخته‌ام که ملتی دلیر است که برای زندگی صلح‌آمیز با جهان داشته باشد. چنین ملتی آمادگی جنگ در دفاع از موجودیت و شرافت خویش را نیز دارد. در برابر ملت جنگ‌طلب هیچ‌گاه روی آرامش و توسعه را نخواهد دید. و ملت ترسو که نه برای جنگ دارد و نه دلیری صلح، در وضعیت تعلیق همیشگی باقی خواهد ماند و سرنوشتی جز فقر و ناامنی نخواهد داشت. برترین مأموریت دولت‌ها تأمین امنیت و احترام از جنگ است. و شریف‌ترین سیاست تأمین صلح و امنیت برای ملت است. جنگ هزینه‌های گزاف جانی و مالی خواهد داشت و پیامدهای فرهنگی، اجتماعی و سیاسی و اقتصادی آن بیرون از حد و مرز است. راه دور نرویم. در شهریور ۱۳۲۰، ایران در جریان جنگ جهانی دوم اشغال شد. پیامد این اشغال برکناری رضاشاه و افزایش دخالت‌های خارجی در سیاست داخلی ایران بود. ضعف حکومت مرکزی باعث بحران آذربایجان و کردستان شد. تجزیه‌طلبان در آذربایجان و کردستان با پشتیبانی شوروی اقدام به تأسیس دولت‌های خودمختار کردند. قطعی، تورم و کمبود کالا تا مدت‌ها زبازد پیران این سرزمین بود. منابع ملی از سوی نیروهای متفقین به یغما رفت. تا مدت‌ها رکود و بی‌ثباتی گریبان اقتصاد ایران را گرفت و وابستگی به غرب و مشخصاً آمریکا فزونی یافت. بحران اقتصادی و ناامنی در روستاها باعث مهاجرت گسترده مردم به شهرها شد که تأثیر زیادی بر ساختار اجتماعی ایران گذاشت. بیماری‌هایی مانند تیفوس و وبا شیوع پیدا کرد و سختی شرایط موجب شکل‌گیری اعتراض‌ها و شورش‌های محلی شد.

سالنامه شرق را بخوانید و ببینید

شرق

سالنامه ۱۴۰۳

به زودی منتشر می‌شود

روایتی از موانع سفر برای آغاز سال جدید

خان هشتم سفر

موسوی، معاون مسافری راه‌آهن: به جای ۱۲۷ درصد افزایش، ۵۴ درصد کاهش واگن داشته‌ایم

گزارش تینبریک را در صفحه ۱۱ بخوانید

«شرق» با نگاه به گفته‌های اسلامی درباره فشارهای ترونیکا بر آژانس، احتمال فعال شدن مکانیسم ماشه را واکاوی می‌کند

تهران و سیاست مبهم قاره سبز

جلال میرزایی: اروپا به واسطه فضای سیاسی پرونده هسته‌ای ایران احتمالاً به سمت فعال کردن مکانیسم ماشه می‌رود

سید جلال ساداتیان: جنگ اوکراین بیشترین تأثیر مخرب را در روابط ایران و قاره سبز داشت

ابوالقاسم دلفی: برای آغاز تنش‌زدایی با اروپا امروز بهتر از فرداست

یادداشت

دقت در قانون شهری؛ راه‌حل نجات میراث عزیز

خان‌های از یک مجموعه فاخر ثبتی و گیرنده میان مدرسه ژاندارک و خانه مشیرالدوله پیرنیا؛ اداره میراث فرهنگی استان تهران بعد از پخش شدن خیر اعتراض به تخریب، جوابیه‌ای صادر کرد با این مضمون که (ناچاراً) حکم

ترانه یلدا

قطعی دیوان عدالت اداری درباره این ملک اجرا شده است. اما همچنین می‌افزاید: «این بنا در سال ۱۳۹۴ به عنوان یک ملک ارزشمند معرفی و تخریب و نوسازی آن (از سوی میراث) ممنوع اعلام شد. اما مالک با ارائه دادخواست به دیوان عدالت اداری، درخواست ابطال داد. پس از مکاتبات متعدد بین معاونت میراث و واحد حقوقی، در نهایت رای اولیه دیوان عدالت اداری در تیرماه ۱۴۰۱، به نفع میراث فرهنگی و رد شکایت مالک صادر شد» اما با وجود دفاعیات انجام‌شده و مفاد رای صادره، در اسفند ماه ۱۴۰۱ رای قطعی دیوان عدالت اداری در تجدید نظر، به نفع مالک صادر و ممنوعیت تخریب و نوسازی بنا ابطال شد. «... اگرچه طی لایحه و دفاعیه ارائه‌شده (توسط میراث) به دیوان، بر موضوع قرارگیری ملک در حریم مصوب و ابلاغی سال ۹۸ به عنوان بنای ارزشمند تاریخی تأکید شده است و این مهم در نظر اداره کل میراث مغفول نبوده است!» بعد هم اضافه می‌کند که در نامه‌ای به شهرداری در آبان‌ماه ۱۴۰۲ ضمن ابلاغ رای دیوان، بر رعایت ضوابط ارتفاعی حریم حفاظتی مصوب ملک تأکید داشته است. در واقع منظور میراث تهران این است که ما همه سعی‌مان را کردیم و نشد!

در این هفته پرهیجان از آمد و نیامد برف، باز ماجرای نجات یکی دیگر از بناهای ارزشمند تهران قدیم از تخریب، توجه محافل طرفدار میراث شهری کشورمان را به خود جلب کرد. بعضی به تکاپو افتادند از طریق مکاتبه با مقامات میراثی جلوسوی این تخریب را بگیرند؛ غافل از اینکه اداره میراث تهران نقشه ندارد. بلکه بر اساس حکم دیوان عدالت اداری این اتفاقات رخ می‌دهد و آنان که در شهرداری مجوز تخریب و نوسازی بنا را صادر می‌کنند، نه تنها به اهمیت حفاظت از این بناها در بافت شهر تاریخی واقف نیستند، بلکه بر دقت در قوانین موجود شهری (MI14) نیز اصراری ندارند و مجوز خلاف می‌دهند. در واقع درد این‌گونه مباحث همه از نبود دقت در ضوابط و عدم هماهنگی میان ذی‌مدخلان امور میراثی و اشراف‌نداشتن ایشان به ضوابط و قوانین موجود است. این داستان نیز مربوط به امروز و دیروز نیست، از قبل از انقلاب این تخریب‌ها همواره در دایره بناهای ارزشمند وجود داشته است. البته، اینک که کتبگیر به ته دیگ خورده و از هزاران بنای واجد ارزش میراثی دوران اول انقلاب در تهران فقط حدود هزارتایی آنها و شاید هم کمتر در شهر باقی مانده‌اند، همه به صرافت افتاده‌ایم که این چندتایی باقی‌مانده را از گزند مالکان اتفاقی نجات دهیم. آری این بناهای فاخر یا به هر حال واجد ارزش مظلوم دیگر در دست مالکان اولیه خود نیستند، بلکه چند دست شده‌اند و اکنون واسطه‌ها، دلالان و بسازنیروها ش دنبال کارند. اما داستان اخیر خانه ولی‌الله پیرنیا است

استیضاح وزیر اقتصاد؛ حل بحران یا تشدید التهاب؟!

۱. التهاب در بازار ارز و تشدید نوسانات قیمتی: یکی از اصلی‌ترین پیامدهای استیضاح وزیر اقتصاد، ایجاد نااطمینانی در بازار ارز است. فعالان اقتصادی و سرمایه‌گذاران، همواره به تصمیمات سیاسی و تغییرات مدیریتی در حوزه اقتصادی واکنش نشان می‌دهند. تجربه نشان داده است که هرگونه تغییر ناگهانی در تیم اقتصادی دولت، می‌تواند منجر به افزایش قیمت ارز و بی‌ثباتی در بازار شود. در شرایطی که نرخ ارز به‌شدت تحت تأثیر عوامل روانی و سیاسی است، استیضاح وزیر اقتصاد می‌تواند این پیام را به بازار مخابره کند که سیاست‌های کلان اقتصادی در کشور دچار تزلزل شده است. این نااطمینانی، به‌طور مستقیم بر قیمت کالاها و خدمات تأثیر گذاشته و تورم را بیش از تشدید خواهد کرد.

امیر ستاری*

۲. سقوط بازار سرمایه و خروج سرمایه‌ها: بازار سرمایه نیز یکی از نخستین بخش‌هایی است که از چنین تصمیماتی تأثیر می‌پذیرد. در ماه‌های اخیر، بورس ایران تحت فشار شدید قرار داشته و سرمایه‌گذاران را نگرانی به دنبال نشانه‌هایی از ثبات و اطمینان در فضای اقتصادی کشور هستند. استیضاح وزیر اقتصاد می‌تواند به افت شاخص‌های بورس، کاهش ارزش سهام و خروج سرمایه‌های خرد و کلان از بازار سرمایه منجر شود. چنین روندی، نه تنها به زیان سرمایه‌گذاران و سهامداران خواهد بود، بلکه اعتماد عمومی به سیاست‌گذاری‌های اقتصادی را بیش از پیش کاهش داده و زمینه‌ساز تشدید بحران‌های اقتصادی می‌شود.

در حالی که اقتصاد ایران با شدیدترین بحران‌های خود در دهه‌های اخیر مواجه است، گروهی از نمایندگان مجلس در اقدامی بحث‌برانگیز، طرح استیضاح وزیر امور اقتصادی و دارایی را کلید زده‌اند. این اقدام، آن هم در شرایطی که کشور بیش از هر زمان دیگری به ثبات اقتصادی و انجم در سیاست‌گذاری نیاز دارد، نه تنها کمکی به حل بحران‌های جاری نخواهد کرد، بلکه خود می‌تواند به عاملی برای تشدید تنش‌ها، التهاب در بازارهای مالی و گسترش بی‌ثباتی اقتصادی تبدیل شود.

استیضاح در شرایط بحرانی: تصمیمی غیرمسئولانه
هیچ‌کس منکر مشکلات عمیق اقتصادی کشور نیست. تورم فزاینده، رکود تولید، نوسانات شدید نرخ ارز، کاهش قدرت خرید مردم و بحران‌های ساختاری در نظام بانکی، چالش‌هایی هستند که زندگی میلیون‌ها ایرانی را تحت تأثیر قرار داده‌اند. با این حال، نکته قابل تأمل این است که آیا تغییر وزیر اقتصاد در میانه این بحران‌ها، راه‌حلی برای برطرف کردن از وضعیت کنونی است یا صرفاً تصمیمی عجولانه و نسنجیده که هزینه‌های آن بر دوش مردم و اقتصاد کشور سنگینی خواهد کرد؟ تصمیمات اقتصادی، به‌ویژه در شرایطی که کشور تحت فشارهای داخلی و خارجی قرار دارد، نیازمند ثبات، برنامه‌ریزی و هماهنگی میان نهادهای مختلف است. استیضاح وزیر اقتصاد در این مقطع زمانی، به جای آنکه به بهبود شرایط کمک کند، می‌تواند پیامدهای زیان‌باری به همراه داشته باشد:

جناب آقای هادی نباتی‌نژاد

حسن انتصاب شایسته جناب عالی را به‌عنوان مدیر روابط عمومی شرکت فولاد مبارکه صمیمانه تبریک عرض می‌کنیم و توفیق روز افزون شما را در پیش‌برد اهداف نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران، از درگاه خداوند متعال خواستاریم.

دفتر سرپرستی روزنامه شرق - استان اصفهان

سازمان آگهی‌های روزنامه شرق

۸۶۰ ۳۶ ۱۱۹

WWW.SHARGHDAILY.IR

ارتباط با روزنامه شرق

T.ME/ALOSHARGH

WWW.SHARGHDAILY.IR